

NEA HUND

NR. 1

MARS 1993

ÅRGANG 11

LEDEREN har ordet

Året hvor det meste gikk galt .... kan vel være en passende beskrivelse - dersom jeg skal beskrive året vi nettopp har lagt bak oss.

Først og fremst tenker jeg da på avslutningen av en lang tradisjon med svært populære hundeutstillinger i regi av STBK. Det er virkelig trist at god PR for klubben og Selbu som kommune - blir ødelagt av enkelte idrettsledere i Selbu. Man kan jo selv filosofere over den egentlige årsaken.

I helserådets vedtak skriver tidligere kommunalege at han faktisk ikke har vært klar over at det ble avviklet hundeutstillinger i Selbuhallen. Folk skal jo ikke mobbes for å være blind og døv, men det er samtidig et meget godt bevis på at ingen pasienter kan ha kommet til legekontoret og klaget over ubehag etter våre hundeutstillinger i Selbuhallen. Det motsatte ville jo være det samme som å insinuere at hr. Sørli i tillegg også er direkte bivisstlös. Man er da dannet!

Gruff - er noe som ellers er forbeholdt et kjent kaffemerke. Da jeg verken er spesielt glad i kaffe eller særlig opptatt av å leve på fortida bør vi heller se framover. Nytt år og nye muligheter!

Årsmøtet til helga vil gi oss muligheter til å drøfte strategien framover. Hvilke aktiviteter skal vi f.eks. konsentrere oss om? Flere medlemmer og andre (potensielle medlemmer) har ytret ønske om at vi igjen tar opp miljøtreninga i regi av klubben. Tidspunkt for dette vil bli drøftet på årsmøtet.

STBK

Leder Stig Meier Berg 07817547
Sekretær Tove Størseth 07819847
Kasserer Olga Mari Hammerfjell 07818719

Brukshundkomité
Stig Meier Berg 07817547
Brit-Eva Wisth 07819315
Peder P. Evjen 07818320
Magnar Rolseth 07821879

Trekkhundkomité
Ola Kjøsnes 07817551
Gunnar Helge Guldseth 07819126
Torger Sletner 07818698

Utstillingskomité
Olga Mari Hammerfjell 07818719
Brit-Eva Wisth 07819315
Wenche Randi Krogstad 07817547

Støttekomité
Tove Størseth 07819847
Ingrid Viken 07817856
Astrid Pedersen 07817676
Sølvi Andersen 07817236

Valgkomité
Ivar S. Hanem -
Julie Langli -

Revisorer Brynjolv Haave 07819611
Edvin Dahlø 07819973

Materialforvalter
Brit-Eva Wisth 07819315
- - -

NEA HUND

Organ for Selbu Trekk- og Brukshundklubb.
Utkommer 3 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktører

Wenche Randi	
Krogstad	07 81 75 47
Mari Kristin	
Flønes	07 81 76 08

Skrevet og kopiert ved
Selbu DataSats

Medlemskontingent pr. kalenderår:

Familie	kr.	100,-
Hovedmedlem	kr.	75,-
Ungdomsmedlem	kr.	40,-
Støttemedlem	kr.	40,-

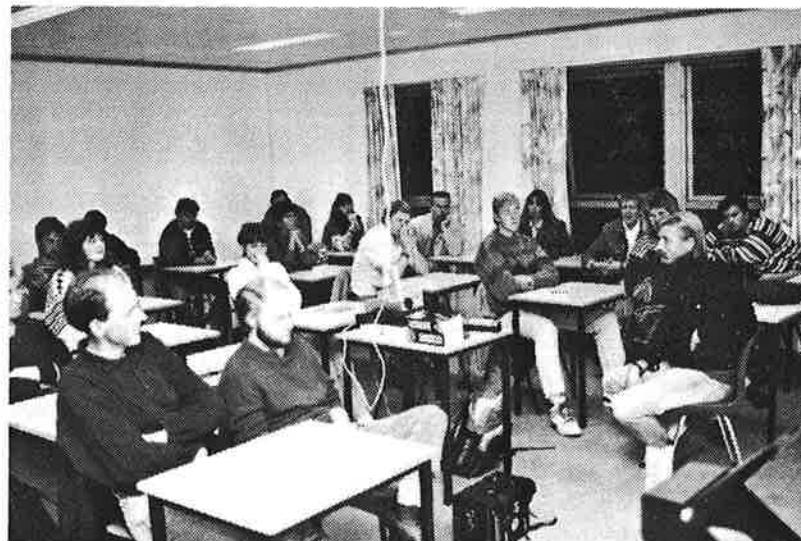
Postgirokonto	0803 2 09 45 55
Bankgirokonto	4285 07 90234

PER JOSTEIN I SELBU

- av Stig M. Berg -

Torsdag 18. september hadde klubben tillyst nok et møte med Per Jostein Matre. Dette var 3. gang i løpet av kort tid at han tok turen til Selbu - for å gi oss litt innsikt i nye forskningsresultater og de metoder man nå benytter i moderne hundoppdragelse.

Denne gangen var det forholdet aggressjon/dominans som sto på programmet. Kanskje var det valg av tema som trakk så mange tilhørere - ikke vet jeg - men 33 personer hadde tatt turen til Selbu vide-regående skole for å overvære denne seansen. Av disse var 13 medlemmer i STBK!

Per Jostein benyttet både lysbilder og mange eksempler for å avklare begrepene aggressjon og dominans. Kort fortalt er man nå kommet fram til at:

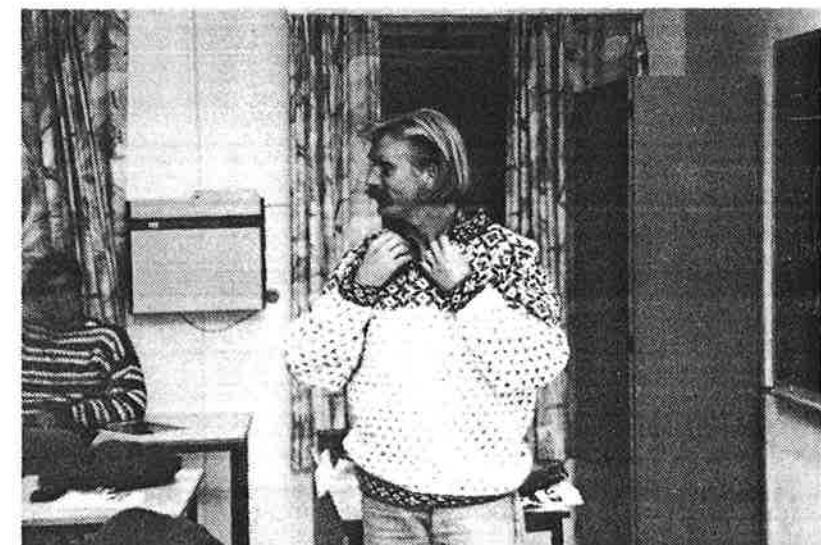
- 1) En dominant hund styrer flokken gjennom sin evne til aggressjonsdempende atferd - ikke ved å provosere fram bråk med andre hunder.
- 2) En aggressiv hund er ikke en dominant hund, men en "klatter", som ikke har funnet sin plass i flokken.

- 3) Utagerende hunder må derfor betegnes som aggressive - ikke dominante!

I løpet av kvelden kom det fram at vi i mange situasjoner bruker disse begrepene direkte galt og dermed feiltolket situasjoner vi kommer opp i. Vår atferd som hundeeiere har dermed lett for ikke å være relle-

vant i forhold til de faktiske forhold.

Som avslutning på en lærerik kveld og møterekke med Per Jostein fikk han overrakt en kjempeflott sellbungenser som takk for hjelpa. Et bredt glis og "kjempeflott" var alt han rakk før han stormet ut av døra med kurs for Værnes - med gensempen på.

Aktivisering på riktig måte

Egen hinderbane

Dersom man er flere og har materialer og en egnet plass, kan man bygge seg en hel hinderbane. Bruk planker til ulike, spennende hinder til å balansere på. Kanskje også en tønne eller et oljefat til å krysse igjennom og balansere oppå. Et tilstrekkelig brett sementrør kan fungere på samme måten. (Dersom du skriver til Norsk Kennel Klub får du tilsendt oppskrift og mål på agilitybanehinder. red.)

En hund blir aldri lei av en hinderbanen. Man kan hele tiden bruke hinderne på forskjellig måte og variere rekkefølgen av dem.

Sirkushund

En annen øvelse man kan gjøre innendørs, er at hunden på din kommando hopper opp på ryggen din når du står på alle fire på gulvet. Dette er en sirkuskunst som ikke passer for alle. Vi kan uten videre sortere bort alle hunder som er for store og tunge til å stå på ryggen til noen.

Vurder på forhånd:

Du må antagelig ha en medhjelper til å lokke hunden opp. Når den har kommet opp må dere rose meget

rolig slik at hunden ikke begynner å klyve omkring.

Kommandoord:

Selvsagt kan man som vanlig si "hopp opp på ...". Men det som gjør øvelsen ekstra morsom er dersom man finner på noe annet å si. En labrador jeg kjenner hopper opp på ryggen til eieren sin når hun sier: "Hva gjør hunden på sirkus?"

Innlæringen:

Du står altså på kne med hendene i gulvet slik at ryggen din blir så rett og flat som mulig. Du sier de ordene, den kommandoen du vil at hunden skal lære seg. Øver du alle legger du en hånd med en fristende godbit på ryggen din. Hovedsaken er at hunden med eller uten medhjelper kommer opp på ryggen din. Oppmuntre når hunden er halvegs, slik at den synes det er morsomt. Gi ikke godbiten før hunden er godt på veg opp. Det trengs mange ganger trening før hunden er helt opp.

Ekstra vanskelig:

Selvfølgelig blir det vanskeligere dersom "sirkushesten" rører på seg. Forsøk å krysse forsiktig framover. Dersom hunden da klarer å holde seg oppe er den meget flink. Kan hunden legge seg ned på ryg-

gen din er det enda vanskeligere.

Å hoppe over eierens rygg lærer inn omrent på samme måte. Noen lokker hunden over. Man kan også prøve å få en liten hund til å stå på ryggen til en stor hund. Det finnes faktisk de som får det til!

Kroppskontroll

Å balansere en sukkerbit på nesen er en gammel, tradisjonell øvelse som faktisk krever en god del kroppskontroll.

Dette er den eneste balanseøvelsen hunden kan utføre liggende og derfor også om den er skadet i et ben eller en pote.

Vurder på forhånd:

En ekstra glupsk hund kan ha vanskeligheter med å utføre denne øvelsen!

Kommandoord:

Noen forslag på ord er "vent", "ikke rør" eller "rolig". Tonen skal være advarende, men ikke uvennlig. Småprat hele tiden slik at hunden ikke blir ille berørt av det vanskelige forbudet.

Innlæringen:

Hunden må sitte absolutt i ro med nesen rett fremover eller rett opp. Man legger godbiten på et flattest mulig punkt på nesen slik at den ikke ruller ned når hunden er rolig. Støtt hundens nese og slipp gradvis samtidig som du formaner den om ikke å røre seg. Hunden må sit-

te stille og vente til du sier "verså god". Da får den gape eller bare miste godbiten slik at den får tak den. Dersom du starter med litt "kjedelige" godbiter som f.eks. hardt brød, blir det lettere.

Sitt pent

Det finnes klassiske øvelser som så vanlige at man kanskje ikke tenker på at de er rene balanseøvelser. Det er de vanlige "sitt pent" (eller "sitt puddel") og "danse".

Dette er fine innendørsøvelser.

Vurder på forhånd:

De fleste hunder lærer disse øvelsene når de er utvokst og har fått god balanse i kroppen. Framtunge raser kan få vanskeligheter.

Kommandoord:

Å "sitte pent" er et tiggerknepe for enkelte hunder, så man kan alltid si "tigg" i stedet for "sitt pent". Engnewfoundlander brukte å strekke labbene så høyt i været når han gjorde denne øvelsen at man begynte å kommandere "Hands up!" stedet.

Innlæringen:

Noen ganger går det ganske lett å lære hunden å sitte på baken med labbene i været. Det kan gå bare ved å holde godbiten et lite stykke over hodet til hunden når den sitter. Men hunden kan trenge litt støtte for å klare å holde balansen. Kanskje med noe bak seg eller en

arm til å støtte frampotene på. Men du må gi mindre hjelp etterhvert.

Danse

Å "danser" på bakbena er en vide-reføring av "sitt pent". Hunden går f. eks. rundt på bakbena. En fin innendørsøvelse.

Vurder på forhånd:

Dette er en vanskelig balanseøvelse så vi kan ikke kreve at hunden skal holde seg oppet så lenge av gangen. Den må selvfølgelig ha frie ledd for å klare påkjenningene. Ikke la den øve for lenge. Den trenger mye oppmuntring og ros.

Kommandoord:

"Danse" eller "kan du danse?" passer bra.

Innlæringen:

Nå må hunden opp og balansere på bakbena. Det får du hunden til å gjøre ved å holde en godbit over hodet på den slik at den må strekke seg. Så beveger du godbiten rundt noen ganger slik at hunden tar noen steg. Hunden får godbiten sammen med mye ros. Ettersom balansen blir bedre krever du mer "dansing" før den får godbiten - og glem aldri å vise hvor fornøyd du er med den.

Vær konsekvent med å anvende samme kommando når hunden utfører øvelsen. Etter en del øving vil den "danser" uten godbit over snuten når du ber den om det. Men

glem aldri av mye ros og gjerne en godbit innimellom. Det skjerper alltid interessen. Sørg for at hunden virkelig kan kunststykket før du krever noe av den.

PROBLEMLØSNING

Problemløsning innebærer at hunden må løse problemer på egen hånd, selv om det kan ta lang tid. Naturligvis må hunden ha et mål for øvelsene for i det hele tatt å ville løse problemene. Vanligvis er målet en godbit eller en leke som hunden gjerne vil ha tak i. Noen ganger er det for å få ros av eieren. Vi må sørge for at målet virkelig er forlokende nok til at hunden vil anstreng seg.

Dytte ball

Når man har trenet denne øvelsen mange nok ganger kan hunden ligge ned og dytte en ball med nesen slik at den kommer rullende. En fin innendørsøvelse.

Vurder på forhånd:

Dette tar tid - og det er også meningen. Det kommer til å være lenge til hunden bøyer seg ned og dytter til ballen på kommando. Hunden skal ligge når den utfører denne øvelsen, og derfor er det en forutsetning at hunden kan ligge nede uten å reise seg opp.

Kommandoord:

"Dytte ball", "rulle ball" eller "kan

jeg få ballen?". Har du planer om å lære hunden din å "rulle rundt" med ordet rulle bør du ikke bruke dette ordet her.

Innlæringen:

Først skal hunden ligge ned. Så legger du en ball mellom hundens framben og sier f.eks. "dytte ball". Du sitter selv på gulvet ca. 1-2 m foran hunden. Dersom hunden forsøker å reise seg sier du "nei, ligg" i en formanende tone uten å bli sint. Når hunden f.eks. klør seg, gjesper eller piper (den prøver med alt når den ikke skjønner hva du ønsker) skal du være stille og avventende. Dersom den biter i ballen og synes å ha det morsomt, skal du bare rolig avbryte dette.

Men setter hunden nesen mot ballen får den mye ros. Litt etter litt vil hunden tilfeldigvis sette ballen i bevegelse ved hjelp av nesen. Da roser man mye for å vise hunden hvor flink den er. Prinsippet er å oppmuntre et hvert framsteg så denne typen øvelser tar det lang tid å lære inn. Men som sagt, det er jo det vi er ute etter. Mest mulig hjerne-gymnastikk for hunden.

Ekstra vanskelig:

Å sparke ball med frambenet er kanskje ikke en ekstra vanskelig øvelse. Men den er veldig lik "dytte ball".

Her skal hunden stå og det fungerer best om hunden er interessert i ballen. Da varer det ikke så lenge før hunden tilfeldigvis kommer til å støte bort i ballen med labben. Da

roser dul Å få hunden til å sparke ball øves inn på samme måte som å rulle ball med nesen. Vi oppmuntrer steg for steg. Vi kan jo ikke demonstrere for hunden hva vi vil ha den til å gjøre. Den må finne ut det selv ved prøving og vår ros når den er på rett veg.

Vaske seg

Hunden skal slikke seg rundt nesen når du ber den om det.

Dette er en praktisk øvelse for raser som sikler. Man kan be den siklende hunden om å "vaske seg" slik at det ikke blir vått på gulvet.

Vurder på forhånd:

Det er viktig at du er rask med rosen og godbiten. Ellers skjønner ikke hunden hva det er du belønner.

Kommandoord:

Du kan si "vask deg", "slikk deg" eller kanskje bare "får jeg se tung-en?".

Innlæringen:

Det er ikke lett for hunden å skjønne hva vi mennesker mener når vi sier "vask deg". Og vi kan jo ikke vise hunden det. Hvordan skulle det ta seg ut om vi tok hundens tunge og strøk den rundt nesen på den? Her utnytter vi at hunden sikler når den har lyst på noe godt. For akkurat som hos oss mennesker så øker spytsekresjonen i munnen når en hund ser og lukter god mat. Så vi viser fram godbiten

og oppmuntrer hunden noen ganger med "vask deg, vask deg!" Før eller siden kommer hundens tunge ut og gjør et slikk. Da må vi meget raskt skynde oss og belønne med ros og godbiten. Først forstår ikke hunden hva det var den gjorde som var så bra. Tungens bevegelse er jo bare en ren refleksbevegelse for den som den ikke tenker over. Den tenker kanskje: "Kanskje var det at jeg holdt hodet på snei? Eller at jeg løftet den ene labben?" Men fortsetter du å kun belønne akkurat når tungen slikker, kommer hunden litt etter litt til å forstå hva du mener.

Dersom hunden ikke vil ut med tungen for å slike seg om munnen, kan du stryke godbiten rett ovenfor leppene på den. Da kommer den til å slike av det som ligger igjen og du får muligheten til å gi en rask belønning. Med tilstrekkelig mange sammenkoblinger med kommandoordet, kan hunden til slutt vaske seg rundt munnen når vi ber den om det.

Halsing

Hunden skal lære seg å halse på kommando. Dette kan være nyttig å kunne når den skal varsle fra om noe. F. eks. når den har funnet det man har lært den å lete etter, (søking etter bortkommede personer). Eller dersom man vil ha den til å skremme bort uønskede gjester o.l.

Vurder på forhånd:

Når hunden har lært seg at halsing kan bety belønning, kan den gjerne finne på å bjeffe når den har lyst på en godbit. Vær derfor ekstra nøyne med at det er kun når du sier kommandoordet den har lov til å gi hals.

Kommandoord:

Det vanligste er "hals" eller "gi hals".

Innlæringen:

Vi kan ikke demonstrere for hunden hva den skal gjøre. Den må finne ut av det selv. Men vi kan lokke hunden til å bjeffe på forskjellige måter. Kanskje med å friste med en godbit. Kanskje ved å binde hunden i koppelet og begynne og gå ifra den. Man får prøve å finne den situasjonen som får hunden til å halse.

Når hunden begynner å halse, sier du kommandoordet (ene) og kombinerer det med belønning. Når man så skal få hunden til å stille igjen må man roe ned og dempe og da må man selvfølgelig også belønne stillheten.

Men om hunden er sint når den bjeffer er det ikke noe lurt om man belønner denne halsingen. Da kan hunden nemlig lære seg å være sint samtidig som den bjeffer.

HANDICAPKJØRING

september 1992

Etter flere års opphold ble det søndag ... september -92 endelig arrangert handicapkjøring til Hersjøhytta. Arrangør var trekhundkomiteen i STBK med meget god trekhjelpe fra Innherad Trekhundklubb.

Våre trekhundentusiaster har dessverre for en stor del lagt ned sin aktivitet bak hundespannet, og da var det selvsagt flott at så mange som 5 spann fra Nord-Trøndelag kunne stille opp. Torger Sletner fungerte som primus motor og stilte med to vogner forspent med siberian huskyer. Ellers var spredningen innen hundematerialet ganske stort - alaskan malamutes, schäfer, riesenschnauzere, akita inu, golden retriever og to svarte elghunder tilhørende Stein Overvik fra Selbustrand.

Passasjerer var barn og ungdom fra Selbu Handicaplag. De syntes å storrides når det gikk som fortest.

På Hersjøhytta disket Yngres S tet som vanlig opp med mange gode kaker og brød, brus og kaffe. En del foreldre og kjente kjørte (noen gikk!) og deltok i kaffedrinkinga inne i hytta.

En meget vellykket dag med fin vær og god temperatur.

Sakset fra Groruddalen Dyreklinikk a.s. sitt informasjonsblad "Dyrlegens venner".
Av Anne Rustad Sjøvold, Bente Levorsen, Tom Løvlie og Sissel Skjelbred, GD's
Ettårige Instruktørskole.

Innlæring av apportering ved hjelp av baklengs kjeding.

Artikkelen er et sammendrag av en prosjektoppgave som ble innlevert av elever ved Groruddalen Dyreklinikk's Instruktørskole våren -92. Hensikten med prosjektet var å utprøve en, i hundesammenheng, noe utradisjonell innlæringsmetode: baklengs kjeding. Det vil først bli gitt en teoretisk innføring i læringsformen. Deretter vil apport bli brukt som eksempel. For de som er interessert i en nærmere innføring, er kopi av prosjektoppgaven til salgs ved Groruddalen Dyreklinikk.

Mye av det hunden skal gjøre, er såkalte lange, og ofte kompliserte, atferdkjeder. Dette betyr at handlingen er sammensatt av mange atferder, eller såkalte atferssekvenser.

Hele kjeden eller handlingen, kan ikke trenes i ett, men splittes opp i enklere delhandlinger. Hver sekvens må trenes for seg, før til slutt å bli satt sammen til en lært atferdkjede. Øvelsen apport kan f.eks. grovt deles opp i:

1. Løpe ut etter apporten.
2. Søke opp og gripe apporten.
3. Returnere til føreren med apporten.
4. Slippe apporten i førerens hånd.

Før treningen starter, må hver delhandling nøyne beskrives, f.eks. siste ledd i delhandling 2 kan være:

- a) hodet ned mot apporten
- b) gripe apporten med tennene
- c) løfte apporten uten å tygge på den o.s.v.

Treneren må ha et helt klart bilde av hva hunden skal lære i hver delhandling.

Nyinnlæring bør skje ved bruk av "belønning" ved ønsket atferd - i denne fasen må straff unngås.

I vårt prosjekt valgte vi å lære inn delhandlingene ved bruk av positiv forsterkning på ønsket atferd. Dette betyr at når hunden utfører ønsket atferd, tilføres noe hunden oppfatter som positivt (f.eks. godbit, lek, ros, vennlig kroppskontakt etc.). Dette vil øke sannsynligheten for

at hunden vil utføre samme handling i en lignende situasjon.

Vi valgte bevisst ikke å benytte negativ forsterkning (som ikke må forveksles med straff). Dette innebærer at hunden, ved å gjøre noe, bringer et ubehag til opphør. F.eks. hunden får en klesklype festet i øret. Presset fra klesklypen oppheves når hunden tar apporten i munnen. En slik treningsmetode vil også øke sannsynligheten for at ønsket atferd gjentas ved senere anledning. Hunden lærer jo sammenheng mellom rett atferd og at ubehaget bringes tilophør. Men at denne hunden vil apportere med "glede", kan vel betviles. Det er videre kjent at tilføring av et slikt ubehag kan gi uønskede reaksjoner: flukt fra situasjonen eller unngåelsesreaksjoner. Etter hvert kan intensiteten i ubehaget fjernes, men hunden vet at "riset" venter. Den moralske siden ved en slik treningsform, kan i høyeste grad diskuteres.

Den vanligste måten for innlæring av atferdkjelder, er å benytte såkalt forlengs kjeding. Treningsmål 1 er hva hunden først skal gjøre i atferdkjeden. Denne sekvensen trenes til akseptabel mestring. Deretter innlæres delmoment 2 o.s.v. Sekvebns 1 og 2 bindes så sammen. Eks.: ved apportering lærer først hunden å løpe ut for å finne apporten. Deretter trenes returnen og avleveringen.

Baklengs kjeding betyr innlæring av siste ledd i handlingsrekken.

Ved baklengs kjeding trenes først det siste ledet i atferdkjeden. Når dette mestres, trenes det nest siste ledet, den tredje siste sekvensen etc. Eks.: ved apportering lærer hunden først å slippe apporten. Deretter skal hunden i lengre og lengre tid lære å holde apporten. Deretter trenes innkalling på lengre og lengre avstand mens hunden holder apporten i munnen. Til slutt trenes full apportering.

Baklengs kjeding blir en effektiv treningsform fordi det alltid startes med den sekvensen som i tid ligger nærmest situasjonen der hovedforsterkerne tildeles (sluttforsterker): ros, lek, godbit som etterfølger en vellykket gjennomført øvelse. Når hunden trenes bakover i kjeden, mestrer den alltid de ledde ne som ligger foran (det den tidligere har gjort). Den vil dermed oppnå sluttforsterkerne relativt raskt til tross for at den utfører flere delhandlinger.

Baklengs kjeding er en effektiv innlæringsform for øvelsen apport.

Tre eiere ble valgt ut for å prøve treningsmetoden. De hadde alle forsøkt å lære hundene å apportere tidligere, men med dårlig resultat. Alle hundene løp ut etter apporten,

men de kom oftest ikke tilbake med den. Det var problemer med de siste delhandlingene i kjeden (komme tilbake uten å tygge, sette seg tett opp til føreren og slippe apporten på tegn eller kommando). Ved baklengs kjeding blir handlingene som tidligere har vært et problem, trent inn først. Hunden lærer først å avlevere apporten i førerens hånd. Så læres den opp til å komme tilbake. Til slutt trenes det på starten (løpe ut, søke opp).

Hundene i prosjektet lærte å appitere etter gjennomsnittelig 3 ukers trening. Treningen varte 10-15 minutter hver dag. Hovedvekten av treningen måtte legges på å få hundene til å holde apporten over tid. Først fikk hunden "godbit" når den hadde holdt i 1-2 sekunder. Deretter ble tiden gradvis økt før godbiten ble gitt. Hundene brukte 8-10 dager før denne øvelsen var inn

lært. Etter 5-6 dager fikk alle hundene et "gjennombrudd". Da økte tiden raskt opp til 30 sekunder og mer. Denne tiden må vurderes opp i mot måneders mislykkede treningsperioder.

Etter at hundene hadde lært å holde gjenstandene, og på kommando slippe den i eierens hånd, trengtes kun minimal trening på de neste delhandlingene. En av hundene behersket apporteringen etter "hold"-trening. De to andre trengte noe trening på innkalling. Med apporten i munnen ble avstanden økt gradvis før hundene apporterte fullt ut.

Innlæring av øvelsen apport ved hjelp av baklengs kjeding forutsetter at hunden kan gripe rundt og løfte en gjenstand som er egnet for videre trening. Dersom hunden ikke viser slik atferd, må dette steget først innlæres.

Sakset fra Groruddalen Dyreklinikk a.s. sitt informasjonsblad "Dyrlegens venner", nr. 4 -92..

HVA ER ATOPISK EKSEM

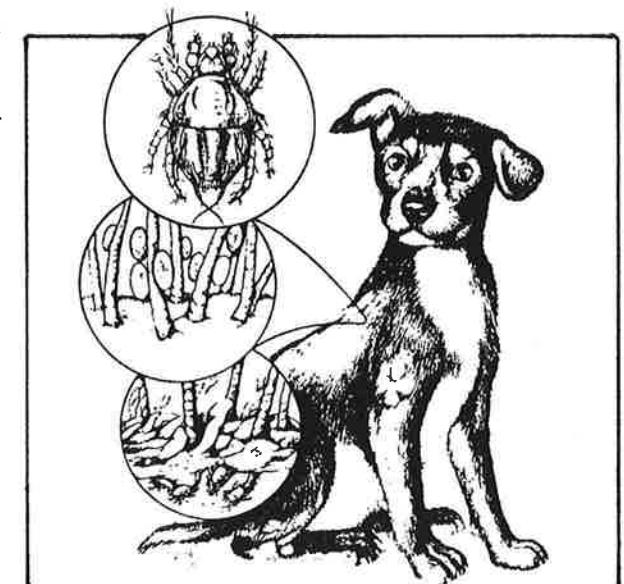
Dyr og mennesker får stort sett de samme plagene. En av fellessykdommene er atopiske eksem. Dette er en allergisk lidelse der kroppen danner motstandsstoffer (antistoffer) mot forskjellige miljøprodukter som tas opp i kroppen via åndedrettet. De allergifremkallende stoffene, såkalte allergener, kan være alt fra blomsterstøv, muggsopp, husstøv eller husstøvmidd, til tobakk eller celler fra egen hudoverflate. Hos hunden er det første sykdomstegnet som regel kløe på den årstiden der det finnes mest av allergenet (f.eks. pollennallergi om våren, gressallergi på sommer og høst, husstøvplager og muggsopp om vinteren når hunden er mye inne). Etterhvert utvikler sykdommen så, blir kronisk og uavhengig av årstiden.

Klöen starter vanligvis i ansiktet (snute, ører), på føttene og på tynt behårete steder som på buk og armhule. Kronisk ørebetennelse med kløe og hoderisting kan være eneste sykdomstegn.

Tørr pels, flass og kløe er slett ikke ensbetydende med allergi. Bruk av flerumettede fettsyrer vil ikke kvitte deg med problemet i dette tilfellet. Her er en valp som er infisert med pelsmidd (cheyletiella).

Etterhvert kan det oppstå hudbennelse flere steder på kroppen med helse, rødme og flassing. Pelsen blir matt og "livløs". Ikke sjeldent ser vi også at hunden er plaget av snue, nysing, øyekatarr og røde, varme øreganger.

Atopisk eksem hos hund starter som regel når hunden er mellom ett og tre år gammel, sjeldent når den er under et halvt år. Avhengig av hunderase, vil mellom 1 og 10 % av samtlige hunder være plaget av allergisk eksem. Hos hunder kan idag lidelsen ofte bekreftes ved hjelp av en blodprøve eventuelt kombinert med en hudtest. Kattene har mindre allergiplager, men for øyeblikket har vi få hjelpermidler for å stille eksakt diagnose hos disse dyrene.

Siden NeaHund går inn i sin 11. årgang kan det være på sin plass å ta inn et lite klipp fra UKE-ADRESSEA - 2. juli 1983 som sto i vårt blad nr. 4 - 83.

Britt Sørensen: ET ØYEBLIKK

er såre vel!

Det er noe med valper som gjør dem ganske ufordragselige. Jeg tenker ikke på det faktum at de tisser på teppet og spiser telefonkataloger og nyinnkjøpte sko. (Og at de alltid velger de dyreste skoene ...). Nei, det er noe annet ved dem som gjør dem til aggressjonsfremkal-lere nr. 1, av og til: De er så forbasket fornøy med alt. De er så innmari lykkelige. Jeg mener - her kommer jeg hjem fra jobb, trøtt og sliten. Oppasken har hopt seg opp, kle-svasken henger på snora og blir våtere og våtere i regnet, regningene er ubetalte og lommeboka tom, krapylet har slått hull på den nye buksa til 300 kroner. Balancid-flaska er tom og apoteket stengt, avisoverskriftene er feite og handler om det samme som i går, politikerne er noen sleipe fisker og revolusjo-nen synes så langt unna og hvorfor er det ingen andre enn jeg som rydder opp etter seg her i huset?

Og så kommer han som en tornado over gol-vet, sprettende på stive bein, valpen, i yr og kåt livsglede, komplett likegyldig med at han legger etter seg gjørmete fotspor på golvet og rister solevann i brune flekker oppetter de-re-ne, hvite buksene mine. Han bjeffer ivrige velkomsthilsener og rister strikketøyet mitt til en klump av raknede masker i overstadiig kampglede. Han er en sprettball, han har en kropp som bukter seg i overstrømmende kjærighet til livet og tilværelsen og matmor, halen er ikke nok å logre med, han må ta resten til hjelp også, hele kroppen i en glede som ikke eier kontroll, og han super kråke med kulerunde øyne og flaggermusører som vringes i saltomortalen. Kort sagt: Han synes livet er deilig. Han tillater seg å synes at alt

Jeg har hodepine. Jeg har lyst til å kvele ham. Forbaska hundlær! Jeg setter meg i en stol og lukker øynene.

Boms i fanget mitt - et vått, slikkende, pesende og klynkende pelsdyr som elsker meg så over alle støvleskaft, - joda, jeg kunne gjerne kvelt deg akkurat nå, di glade fillebikkje, vil du holde opp! Du skjønner jo ingen ting, ditt dumme dyr!

- Boff? Se på meg da, mor!
- Se på deg? Du er såståelig at jeg blir dårlig av deg!
- Jamen se på meg!

En pote raspender på kinnet, klask, med myke puter og skarpe klør.

- Mor da! Ikke vær så sur nå!
- Hold kjeft, hund. Jeg er ikke mora di, ditt fe!

Han kroer seg i fanget mitt. Ruller seg sammen til en ball, sover i neste sekund, med snorkelyder mot et engang hvitt, nå brungrått, vått bukselå. Sukker bedagelig i sørne og lukter vår hund.

Fingrene mine klør bak et øre, og et brunt øye titter skjelmsk fløttende under tegnede pelsøyebryn. - Se så, endelig tok du til vett, mor. Han gjesper knirkende og vet i sin dumme, ensporede hundesjel at menneskemoras hodepine er borte.

Pokkers ufordragelige valp.

Følgende materiell selges gjennom klubben:

Overtreksdress m/klubbmrk. på rygg
vindtett m/frottefør
burg/grønn/marine, str. S, M, L, XL   kr. 700,-

Collegegenser m/klubbmrk. foran,
mørk rød, str. M, L, XL   kr. 150,-

Klubbmerker, stoff   kr. 25,-
Klubbmerker, klister   kr. 10,-

Er det noen som kjenner seg igjen?

Stig Meier Berg

7580 SELBU

**POSITIVE
fritidstiltak
fortjener
støtte...**

Vi gjør det med glede....

**SELBU
SPAREBANK**